Ч. 219. Четвер 13 жовтня (30 вересня) 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З краевих соймів. — Росийска офензива.)

Вчерашне засїданє галицкого сойму отворив п. Маршалок о год. 10¼ перед полуднем в присутности многого числа послів. Пос. Михаловский підпирав петицию о субвенцию для польскої бурси в Тернополи. По відчитаню внесень приступлено до дневного порядку. Пос. Мариєвский жадав реальної школи в Величцї; пос. Швед 80.000 К на шкільництво в живецкім повітї; кн. Любомирский запомоги з причини посухи для мисленицкого повіта. З причини неприсутности внескодавця пос. Олесницкого поминено одну точку дневного порядку.

Відтак приступлено до верифікациї виборів і принято без дискусиї справозданє про вибір пос. Шпондра. Вибір посла гусятиньского повіта ґр. Адама Ґолуховского принято; против промавляв пос. Гурик. З черги без дискусиї признано важними вибір пп. Барабаша (Богородчани), о. Богачевского (Долина), Старуха (Ліско), о. Мазикевича (Рава), дра Могильницкого (Рогатин), Гурика (Станиславів), дра Олесницкого (Стрий), Остапчука (Збараж), дра Короля (Жовква), Влодка (Тарнів) і дра Ґломбиньского (Львів).

Опісля маршалок перечитав посольске приречене по польски і по руски, яке нововибрані посли зложили поданем руки маршалкови.

В дальшім ходї дневного порядку полагоджено кілька менших громадско-дорогових справ, призволено золочівскій радї повітовій затягнути позичку 120.000 К на шпиталь, кілька справ сільного бюра і в справі солоних купелів та хіснованя суровицї доохрестними господарями, а відтак пос. Ґломбіньский в заступстві Скалковского реферував звіт видїлу краевого що до шкід, зроблених посухою в біжучім 1904 роцї.

На підставі реляций повітових видїлів звіт представляє дуже сумно стан сегорічних засївів, особливо в західних повітах. Краєвий Видїл не предкладає ніякої помочи з краєвих фондів, але вносить на уповажненє до краєвої поруки для повітових і громадских позичок в висотї пів міліона корон і до закупна пашї для потерпівших околиць з заощаджених з тамтого року з запомог 34.000 К. Комісия піднесла висоту ґарантиї до міліона корон і предкладає взвати правительство до помочи рільникам грішми, солию і тарифовими пільгами. Пп. Станіньский, Беднарский і кс Шпондер промовляли енерґічно за західними підкраківскими повітами, малюючи розміри страт з причини посухи в ярких красках.

В моравскім соймі вже від самого початку сегорічної сесиї були демонстрациї за загальним правом голосованя і перше засїданє того сойму треба було в наслїдок того замкнути. Тепер ті демонстрациї перенесли ся на улицю і передвчера прийшло в Берні навіть до поважних забурень. В тамошнім ческім робітничім товаристві відбули ся збори, а відтак учасники, уставившись в ряди, пійшли улицями міста. Товпи людий прилучили ся до походу. Пійшли перед сойм і намістництво, а уставлений там кордон полициї обкидали камінями, при чім ранено кількох поліциянтів. Повибивали шиби в переїзджаючих трамваях і допера тодї очищено площу, коли надлетів відділ кінноти. Увязнено редактора часописи „Прокоп". В соймовім будинку, німецкій технїцї і школї ім. архикн. Рудольфа вибито шиби. Ранено також одного офіцира кавалериї; арештовано 15 осіб. Спокій настав коло 10 в ночи, до чого причинив ся зливний дощ.

В ческім соймі німецкі посли ведуть дальше обструкцию, а в їх кругах уважають всї проби порозуміня безуспішними. Німецкі посли рішили видати маніфест до населеня, в якім оправдують своє поведенє, що мимо нужди, пануючої в краю, они обставали при обструкциї

Надморска мрака.

(З хорватского — Томи Краґа.)

Відокремлений ряд скалистих островчиків рідко заселених — отсе Ворре. Коли случайно заблукає ся сюди який вандрівник, може довго ходити а не побачить нічого иншого крім купи скал і вересів. Деколи по довгім ходженю стрітить остаточно яку хатину, але над самиським морем. Як далеко сягне оком, видко лиш море. На противнім єго березї лежить Тунгольмен. Не веселїйше оно від Ворре, а суть люди, котрі кажуть, що тут глубше море.

Мешканцї Ворре і Тунгольму то добрі знакомі, бо найблизші сусїди, а жиють в згоді, бо цїлком до себе поідбні. Лише поглянеш на них а сейчас спізнаєш, що проводять житє серед підводних скал і чорних, диких гір, з зором все вплеленим в море; мають они щось в своїй стати, що приводить на гадку фоки або риби, живучі в глубинах.

На тих островчиках не співає ніякий птах — роздає ся лише проймаючий крик меви і відбиває ся від скал. Навіть пес одного з рибаків на Ворре ніколи не видає з себе голосу. Забув гавкати. Дістав ся сюди ще коли був молоденький: тоді котив ся як куля і гавкав і скавулїв, але не діставав відповіди. То очевидячки видало ся єму дивним, бо нараз, коли стояв з простягненою над морем шиєю, нагло обертав ся і утїкав до дому, немов наляканий тою тишиною, яка довкола панувала.

Гавкав чим раз рідше і рідше — а вкінци цїлком замовк. Так само змінив ся і під иншим взглядом. Першого року свого побуту ходив всюди сьміло, а стрітивши незнакомого, сейчас наближав ся, обнюхував єго, неначе хотів пізнати, що то за чоловік. Але час минав і минав так одностайно, що відважна зьвірина стала боязливою.

Тепер, коли пес стрітив когось незнакомого, звивав хвіст між ноги і дивив ся в бік, немов би просив, аби єго полишено в спокою.

* * *

Коли морска мрака підносить ся над землю, стає море немов сонне і лежить гладоньке від верху аж до дна. Всяке житє над ним перестає, нїхто не має відваги порушити ся живійше, зі страху, аби о щось не ударити ся. В морскій ліхтарни від рана до вечера проглядають ся мрацї і цїлу ніч глядять она і блищить своїм великим оком, не розпізнаючи нічого, хиба на мале віддаленє.

Надморска мрака появляє ся найчастїйше пізною осенью, а тодї смеркає ся вчаснїйше як звичайно і єсть так густа як стїна. В тих часах лучають ся річи просто незрозумілі: човна зникають і не віднаходить ся з них навіть дощинка, люди занурюють ся і тонуть не вихнувши ні на хвильку, а на березї стоять инші і ждуть, ждуть а ліхтарня обертає ся довкола безрадна і не може нічого помогти. Мусить бути якесь лихо в тім мори, щось, що не має назви, а що іменно єсть тим страшнійше своєю безіменностию і непевностию.

* * *

Андрій, рибак з Ворре, виправив ся одного разу на море на ловлю риб і забавив довше; нараз зробила ся мрака і оповила єго човно так, що він не міг віднайти дороги. Отже спустив якор, витягнув ніж і забрав ся направляти сїти, але серед роботи заволоділа ним велика утома, положив ся на днї човна і заснув.

Снилось єму, що хтось перед ним станув, заявляючи єму, що єго жінка, Марта, буде мати дочку, котра однако не буде могла за нікого віддати ся, бо належить до володїтеля моря. Андрій терпів дуже у снї, незвістна стать грозила єму на случай непослуху строгими карами; навіть коли пробудив ся, мучив єго сам спомин.

Коли мрака трохи перейшла, забрав сїти і поплив до дому. Жінцї не оповідав, що єму снило ся.

По роцї прийшла на сьвіт донечка і зрадувало ся серце обоїх — мали тепер для кого жити і працювати; доси були бездїтні.

Сумувало їх лише, що дитина не була охрещена. Сьвященик мешкав далеко, подорож до него тревала би довго, а два рази, коли вже були готові до дороги, станула їм щось на перешкодї: за першим разом зірвала ся буря з дощем, а другим разом упала така мрака, що не можна було рушити ся. Але дали їй імя Гавриїлї, від архангела, що могло тимчасом заступити хрещенє.

Отець же, маючи все той сон на памяти, для безпечности добув мосяжний хрестик і завісив єго на шиї дитини, аби і він хоронив єї від злого.

Аж цїлі два роки по народженю дитини

і не увільнили від неї навіть запомогових предложень.

Зачіпний похід Росиян, як показує ся із що раз то нових донесень, здаєть ся не підлягати вже ніякому сумнівови. Розходить ся тут видко не о саму демонстрацию, або о уданий марш, котрий увів би Японців в блуд, але о загальну офензиву із російскої сторони. Про той рух надсилає кореспондент Berliner Tageblatt'у, що має звичайно добрі інформациї, таку телеґраму з Петербурга до згаданої часописи: Російский похід розпочав ся нині, в понеділок, на лінії Сінмінтін-Мукден-Фуншун-Іінтан над рікою Гун До головної сили на фронт притягнено шестий сибірский корпус разом з иншими войсками, які були вже перше відійшли до Телїну. Козацкі дивізиї Ренненкампфа, Самсонова і Мищенка як також стояча на скрайнім правім крилї бриґада кавказкої кінноти під командою кн. Орбаліяні машерують також в широкім фронті перед армією. Перед тою кіннотою уступили японьскі передні сторожі, зложені з кінноти на цїлій лінії. Доси опір Японців був слабий. Поважнїйшої битви надіють ся на 11 або 12 с. м. Як тут в Петербурзї говорять, Куропаткін розпочав зачіпний марш на безпосередний приказ царя. Бувший шеф ґенерального штабу, а теперішний міністер війни Сахаров І. мав одобрити то рішене царя, а так само Алексїєв і шеф его штабу ґенер. Жилїньский. Алексїєв і Жилїньский находять ся також при армії. — Про російску офензиву висказують ся часописи всїляко. Російскі добачують в тім зміну на лїпше і заповідають, що від тепер побіда буде по стороні Росиян, натомість всї заграничні часописи не віщують тому походови нїчого доброго і кажуть, що Куропаткін поспішив ся, бо Японцї на всякий спосіб суть доси ще чисельно сильнїйші від Росиян.

Новинки.

Львів дня 12-го жовтня 1904.

— **Для погорільців.** Є. В. Цїсар уділив із своїх приватних фондів 3000 К запомоги для погорільців Топорова.

— **Є. Е. п. Міністер для Галичини** др. Л. Пентак прибув передвчера з Відня до Львова, аби взяти участь в нарадах краевого сойму. П. Міністер замешкав в будинку львівского староства.

— **Іменованя.** П. Намістник іменував офиціяла Намістництва Ст. Велькопольского у Львові, адюнктом урядів помічних ц. к. Намістництва.

— **Сумний конець забави.** Дня 2 с. м. устроїли в Грибовичах великих, селї під Львовом, тамошні паробки забаву з танцями в честь своїх товаришів, котрі в сїм роцї вступають до служби войскової. В часї забави, яка відбула ся в коршмі, прийшло поміж її участниками до сварні, а відтак до бійки, в часї котрої так тяжко побито новобранця Дмитра Черника, що той по кількох годинах помер.

— **Убийство.** З Чортівця, городеньского повіта, доносять, що дня 25 вересня с. р. убив там селянин Павло Палагицкий, член ради повітової і радний громадский, честного ґазду Лесю Калина, довголїтного агента „Днїстра". Убийникови помагали два его шваґри, Іван Лубик заступник війта і Стефан Бракїв поліціянт громадский та ще кількох паробків. Виновників убийства арештовано, а слїдство веде окружний суд в Коломиї. Покійний полишив вдову і кількоро дітий незаосмотрених.

— **Що край, то обичай.** На всїй земній кули нема більше примховатого жіноцтва як по великих містах Англії, а головно в Льондонї. За добре їм дїє ся, тому вигадують оригінальні забави. Улюбленими зьвірятками у женщин инших народів є, як звістно, песики, котики і папуґи. Анґлїйки вибрали собі натомість — зелені жабки. Суть то жабки не більші нїклевих 10 сотиків, а коштують 8—10 К від штуки. Таку жабку держать в скляній фляшцї і годують её самими жабячими ласощами: комахами, слимачками, гусеницями і ин. Притім учать её штучок, пр. скакати через перстенї. Витресована жабка на даний знак перескакує через довгий ряд обручок, а видці, панї і панове, незвичайно тим тїшать ся. У нас назвали би се що найменше дивацтвом, а в Англії удержуване бодай одної жабки дома належить до доброго тону.

— **Пожар.** В селї Нагуевичах дрогобицкого повіта згоріла дня 7 с. м хата Андрея Підбуского, а в огни найшли смерть Андрей Підбуский з жінкою. По причині сильної бурі, годї було нещасним уділити якої небудь помочи. Причина огню незвістна, хата була обезпечена в „Днїстрі".

— **Тілесна кара в Данії.** Міністер справедливости в Копенгагі предложив онодги в парляменті знову проект закона заводячого тїлесну кару. Буде то додаткова кара для мужчин, засуджених за злочин против моральности. Тїлесної кари не можна примінювати до осіб низше 18 лїт. Дальше предложив міністер проект закона в справі поборювання публичної неморальности.

— **Завалив ся театр** — як телеґрафічно доносять — передвчера по полудни в містї францускім Руан. При тїй катастрофі потерпіло 60 осіб лекші або тяжші скалїченя.

— **Самоубийство фабриканта.** З Відня доносять, що передвчера застрілив ся там фабрикант Виктор Тавсіг, спільник фабрики сукна. Причиною самоубийства були обманьства его брата Оттона, спільника тої самої фірми, котрий побравши від довжників поза плечима брата 700.000 К, утїк. Довги фірми виносять близько кілька мілїонів корон. Імовірно нинї буде розписаний конкурс. За обманцем розіслано стежні листи.

— **Поєдинок на улици.** У францускім містї Нант прийшло онодги на улици до кровавої бійки на револьвери. Бувший купець Дішене від давна

з'явив ся в селї сьвященик. Отже охрещено Гавриїлю і від тепер було всьо в порядку.

Але коли Андрій того самого дня виправив ся на риби, захмарило ся, а филї надули ся немов на бурю. В мори давав ся чути якийсь незвичайний шум і часто здавалось ему, а він вже знав се на тім, немов би его човно мало вже, вже потонути. Видавалось ему цїлком так, немов би его хто тягнув в долину. Андрій не бояв ся, але погадав: коли то нечиста сила, то християнин не повинен показувати страху і почав співати відповідну молитву.

А коли два рази повторив ті слова, здавалось ему, немов би шум зменшив ся. Але не переставало дивно свистати коло линов.

Вернув до дому спокійнїйший, хоч і пізнїйше часто его щось страшило. Коли вчасним ранком зайшов до доків, все замічував якийсь несупокій над берегом моря, а коли одного разу хотїв пересьвідчити ся, що то таке, мало не упав у воду. Цїлком так немов би его тягнуло! І знов чув цїлком добре той поганий свист.

Слїдуючі лїта не були цїлком лїпші під тим взглядом, але Андрій не належав до тих, що піддають ся. Коли его щось незвичайного стрітило на мори, не сидїв безрадно, дрожачий і наляканий, але скоро підносив якор і веслував, співаючи побожні піснї. То помагало і щасливо вертав до дому.

Тимчасом Гавриїля доросла і треба признати, що виросла на хорошу і жваву дівчину. Люди, що её памятають, оповідають, що мала тїло гладке, як аксаміт і була пухка та біла, так що кождий мусїв на неї звернути увагу. Коли мала сїмнайцять лїт, родичі прийшли до пересьвідченя, що надійшов час, аби пішла в сьвіт научити ся чогось і подумати о спасеню своєї души — і вислати её до найблизшого міста до тїтки. Там перебула більше як три роки, аж надійшла вість, що заручила ся з сином богатого моряка, котрий надіяв ся набути вскорі корабель на власність. Тїтка представляла то як правдиве щастє.

Аж тоді допера оповів Андрій Мартї, який страшний сон мав на рік перед народженем дочки.

Отже мати відписала, що можна з тим заждати, бо нїчого пильного, тілько дочка инакше гадала. Вкінци постановив Андрій не противити ся довше, коли Гавриїля дала вже слово і потїшав себе тим, що злї сни не походять нїколи від доброго духа, а той, хто має більшу силу, зуміє всьо повернути на добре.

Притвердила ему Марта, додаючи на успокоєнє ті слова: впрочім, коли Гавриїля віддасть ся, согрішимо непослухом лише ми, а то чейже робимо для дитини.

Отже Андрій дав дозвіл на вінчане дочки, переслав своє благословенїє, але з застережением, аби вінчане відбуло ся як найскорше, а молоді, аби не важили ся виплисти на воду, доки їх сьвященик не поблагословить. На тій точцї був непоколебимий, а суджені радо приймили то условіє.

В недїлю по вінчаню, коли власним човном прибула до Ворре, стояли Андрій з Мартою і многими знакомими на березї. Величезна була радість з їх прибутя а мати навіть розплакала ся.

— Знаменитого мужа дістала Гавриїля. Був високий, сильний, добре одїтий, видко нїчого ему не хибувало. Тому то Гавриїля видавала ся щасливою. Так повеселїла в послїднім часї. Хто би здогадував ся, що походить з того холодного, хмарного острова? Кождий гадав, що прийшла на сьвіт десь далеко, де сонце сильнїйше гріє — така була якась ясна, хороша.

Добре їм було з собою всїм четверьом. Але час минав і молоді мусїли вертати.

Одного тихого поранка всїли на човно і відплили. Андрій і Марта довго стояли на березї і глядїли за ними.

І старі полишили ся самі і всьо ішло як давнїйше, цїлком не гірше. Але Андрій стратив давну певність себе, постарів ся нагле, сил не ставало ему. Лише з конечности випливав на море в часї бурі а ще більше нерадо пускав ся, коли налягла мрака.

Одного разу вернув дивно блїдий і змучений, а коли один з молодих людий, що стояли на березї, спитав, що ему стало ся, погрозив ему Андрій пястуком, воркотячи, що ще зуміє зробити, що треба. Більше не довідав ся від него цїкавий, але замітив, що Андрій відрізав линву від якоря.

Марта стала тихійшою з віком. Зайшовши до знакомих, поводила ся, немов би побоювала ся, що може увійшла не в пору, що могла би що віпсувати або збурити. Ступала несьміло, трохи боком, з одною рукою всуненою в кишеню. Впрочім була привітлива і добра, як давнїйше.

* * *

Одного пізного дня осїнного Андрій з Мартою вибрали ся до Тунгольму, аби відвідати сестріницю Андрія, що мешкала в тїй місцевости. Виплила перед полуднем, надіючи ся по полудни стануть на місци.

Вже в полудне показали ся на небі хмари, а в годину пізнїйше нависла над морем мрака, що скоро густїючи, оповила всьо, чого дїткнула ся. Многі дивували ся, що буря вірвала ся так несподївано — хоч один з селян, навіщений гостцем, від давна вже нарікав на біль в колїні, не від нинї і не від вчера. Але всї непокоїли ся небезпечностию, яка грозила Андрієви і его жінцї, — бо то не легка річ для старих людий перебити ся через таку густу мраку.

В ночи буря стала ще більша і тревала два дні.

На трете рано випогодилось і море полискувало як і перше. Вітер утих, а воздух очистив ся.

Того самого дня надійшов лист від Гариїлї; писала о своїм щастю і веселім житю, надіючи ся того самого й у улюблених родичів.

Нїхто не міг їй відписати, бо не стало тих, до котрих писала. Не було їх і не було. Від того дня, коли мрака нависла над морем, нїхто їх більше не бачив.

Многі причували, що на тім скінчить ся, бо саме того дня лучило ся щось такого, що можна було уважати певною ворожбою нещастя — іменно мовчаливий пес видав несподївано із себе голос.

ненавидів слідчого судию місцевого торговельного суду Левда за те, що Левд мав его довести до банкротства. Дішене грозив, що застрілить свого ворога на улици як пса, тому Левд постарав ся о дозвіл носити револьвер для власної оборони. Перед кількома днями оба вороги стрітили ся на улици. Дішене без надуми виняв револьвер і стрілив до Левда, а сей відповів стрілом. Поки були кулі в револьверах, стріли летіли один по другім, почім поліция розоружила обох і відставила до шпиталя, де винято з Дішене одну кулю, а з Левда дві. Дішенеа замкнено опісля до арешту.

— **Огні.** З Войнилова пишуть: В друге с. р. до двох місяців навістив наше місточко страшний пожар, що повстав імовірно через діти. Серед великої бурі, яка лютила ся в тім часі, гасити огонь було дуже трудно, тим більше, що кирниці були обхоплені пожаром а до ріки далеко, при чім нарід був занятий копанем бараболь і сїянем озимини в поли. До зльокалізованя огню причинила ся головно дорогівска „Січ“, що ще в сам час прибула і в найкритичнійшім місци уставила ся з місцевими „Соколами“, инакше було би ціле місточко спопеліло. Згоріло шіснайцять загород з усіми припасами збіжа і паші і костел, котрий через свою висоту грозив великим небезпеченьством. Шість загород було обезпечених в „Дністрі“, дві в Краківскім товаристві і костел, проче не було обезпечене нігде. Шкода виносить 90.000 К. Родини полишивші ся на згарищах ридають без куска хліба і даху. Поміч дуже потрібна. — З Перемишлянщини пишуть: Дня 6 с. м. о годині 10-ій перед полуднем вибух огонь в Кореличах на Гулькові і знищив 4 загороди селяньскі зі всім сегорічним добутком. Причина огня незвістна, позаяк всі були в поли. Імовірно діти підпалили. Трех було обезпечених в „Дністрі“ на квоту 2370 К, а оден не був обезпечений. Загальна шкода в будинках і збіжу виносить около 6000 К. Село Кореличі з 2000 людностию не має доси ні сикавки ні жадних приборів пожарничих. Єсть надія, що незадовго вже буде сикавка і заложить ся сторожа пожарна на статутах „Сокола“.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ціна збіжа у Львові дня 11 жовтня:** Ціна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця н. 8·60 до 8·80; жито н. 6·75 до 7·—; овес 6·75 до 7·—; ячмінь пашний 6·25 до 6·50; ячмінь броварний 6·75 до 7·50; ріпак 10·25 до 10·50; льнянка —·— до —·—; горох до вареня 8·25 до 10·—; вика 6·— до 6·50; бобик 6·25 до 6 50; гречка 8 75 до 9·25; кукурудза нова 8·10 до 8·25; хміль за 56 кільо 210·— до 220·—; конюшина червона 70·— до 80·—; конюшина біла 55·— до 60 —; конюшина шведска 55·— до 65·—; тимотка 24·— до 28·—.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Прага 12 жовтня. Вчера відбуло ся засіданє послів всіх німецких сторонництв соймових. Предсідатель Епінґер предложив проект заяви, який одноголосно принято. Вкінци полишено провідникам клюбів вільні руки що до поведеня у маршалка краю. — О годині 6 вечером відбула ся у маршалка кн. Лобковица спільна конференция ческих і німецких проводирів клюбів. П. Епінґер відчитав заяву німецких послів, на що ческі посли попросили, аби дано їм час надумати ся над занятєм становища супротив заяви, а пос. Пацак підніс з притиском, що ческі посли в раді державній все голосували за всіми предложенями в справі елементарних нещасть. Чехам дано проволоку і назначено слідуючу конференцию на четвер по полудне.

Токіо 12 жовтня. Як зачувати, Росияни перейшли ріку Гун і заатакували Японців. Значні японьскі сили порушають ся в напрямі на північ. Зближає ся хвиля рішаючої битви.

Льондон 12 жовтня. Бюро Райтера доносить з Чіфу: З російскої сторони заявляють, що від послідного атаку не було ніяких більших борб під Порт Артуром. В ночи з 5 на 6 с. м. японьскі войска виперли Росиян з заливу Таку. Японці кождого дня бомбардують кріпость через три години.

Токіо 12 жовтня. Японьский цісар видав до народа відозву, в котрій взиває до витревалости в війні. В відозві сказано між иншими: Від початку війни фльота і армія показали хоробрість і льояльність, в котрій підпирали армію урядники і цілий нарід. Доси наші заходи увінчали ся успіхом, одначе остаточне рішенє ще довше дасть на себе ждати. Отже треба й на будуче іти витревало до витиченої цїли.

Токіо 12 жовтня (Бюро Райтера). Як тепер стверджено, японьска канонірка „Гейзе“ в'їхала дня 18 вересня в заливі Голубинім на міну і затонула. З залоги вирятовано лиш 4 людий.

Станув на побережи і заскавулів.

Було то хиба яке чудо — тілько літ голосу з себе не видав! І не було то цілком звичайне скавулїнє. — Стояв над морем і дивлячи ся в него вив якось страшно — протяжно і глухо.

В корчах.

(Із словіньского — **Деметра**).

Айко був десятилїтним хлопчиском. Отець був гордий з него, бо він вже умів курити і пити горівку. В неділю по полудни ходили звичайно разом до гостинниці і сиділи там до пізна в ночи. Опертий о стіл, глядів Айко на задимлену і смердячу комнату, а коли ему горівка ударила до голови, мішав ся також до розмови. Вітцеви видавало ся всьо, що він говорив незвичайно розумним; при таких нагодах клепав его по плечах і ставляв чарку перед ним:

— На, пий, мало таких хлопців як наш Айко!

В садах шуміла деревина, а на білих, в сьвітлі сонця ясніючих стїнах сільских домів сиділи голубці; їх піре полискувало ся і они гляділи своїми червоними очками залюблено на свої білі товаришки, кланяли ся і танцювали довкола них. Сонїшне пополудне вколисало ціле село до спокою.

Дівчата посідали в тіни і жартували та балакали з хлопцями, що недалеко від них стояли опираючись о пліт, а з потока доносив ся ясний діточий сьміх.

Хлопці бродили там у воді, ловили раки і кидали їх сьміючись дівчатам в запаски.

Айка не було при тім; він пильнував дома вітця, що вибирав ся до господи.

— А ти чого витріщив очи? — крикнув нагле на него отець.

Айко стрепенув ся і видивив ся на него мовчки.

— Іди з Маріцею в поле, она сама не може йти.

— Та нехай іде до дїтий над потік бавити ся.

— Нї, ти мусиш бути з нею все, доки мати не верне.

Айко ще більше здивував ся; то було перший раз, що отець не хотів его взяти з собою. Перше він навіть ждав на него, коли хлопця не було случайно дома, або кликав его, коли він був в огороді

— Він хотїв ще щось відповісти, але отець обернув ся до него і грізно дивлячись повторив:

— Ні, ти не пійдеш зі мною; доки ми самі, не пійдеш!

Відтак взяв кусник збитого зеркала в руку і підкрутив свої довгі, стріпаті вуси, що звисали ему над устами. Айко поглянув понуро на сестру і вийшов.

— Маріцо, іди з ним, я запру хату.

Коли дочка не рушала ся від стола, де стояла і мяла в руках білу стяжку, приступив до неї:

— Чуєш?

Она обернула ся до него, але не підносила свого личка.

— Чомуж не ідеш?

— Я бою ся; вчера побив він мене каменем.

— Що, бив тебе?

— Так, каменем.

— Як буде тебе бити, то скажи менї.

— Коли прийдуть мама?

— Мама?... Не знаю.

Маріца глядїла сумно перед себе. В еї голові вирнув образ слабої, малої женщини — еї матери. Перед тижднем пійшла она, куди, того Маріца не знала. Она лиш пригадувала собі на еї сумне лице і еї сльози, коли відходячи ще раз обернула ся і погладила еї ніжно по лици.

(Конець буде).

НАДІСЛАНЕ.

До відомости всїх Вп. Господарів.

Господарі, хто з вас знає, що Іван Плейза виробляє? — Ріжні плуги і січкарні, дуже міцні, дуже гарні, млинки, рала наймоднійші, до ужитку найздібнійші! Та ще й тано; тож тра знати з ким найлїпше гандель мати:

Чужий пхає що найгірше, а говорить, що найлїпше. Коби гроші в руки взяти: йди мя — каже — позивати! — Час нам собі руки дати та й чужих не спомагати. Най не їдять білу булку, а до неі й нашу курку; нехай роблять, як ми робим, коло поля гною ходим! Наші гроші в нас тримаймо; чужим в гандель не даваймо! Чейже аґент плуг не робить; на готовім він заробить.

На щож в двоє нам платити, коли можем ощадити. Турка близько Коломиї, там робітня є й до нині: Іван Плейза не в кермує, кожду річ він сам пробує. Він вас, братя, не вшукає, бо він Христа віру має. А хто чого сам не знає, най лиш его поспитає; він на складі усе має цїнник даром посилає. Хто раз купить, буде знати, що у Плейзи мож дістати все найлїпше, найдешевше, тай ще другим 'ме казати, що найлїпше купувати: у

Івана Плейзи

в Турцї під Коломиєю.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

ОБРАЗИ СЬВЯТИХ

Важне для родин і шкіл!

Вечеря Господня *Леонарда да Вінчі* рит. на міди величини 44×80 цм. . . 12 зр.

Сикстиньска Мадонна *Рафаеля* величини 41×31 цм. . . . . 4 зр.

Непорочне початиє *Мурілля* величини 42×32 цм. . . . . 4 зр.

Христос при кирници з Самаританкою *Караччі'ого* величини 37½×63 цм. . 4 зр.

Ecce Homo *Івіда Рені* вел. 49×39 цм. 5 зр.

Христос несучий хрест *Рафаеля* величини 52×36 цм. . . . . 4 зр

Всї ті образи (штихи) наведених славних малярів нові, надають ся дуже добре до шкіл і суть о 50% дешевші як в торговлях образами. Висилають ся лише за посліплатою вже офранковані. Замовляти у **М. Кучабіньского** Львів, ул. Чарнецкого.

Головна

Аґенция дневників і оголошень

у Львові

Пасаж Гавсмана число 9.

приймає

пренумерату на всї дневники

краєві і заграничні

по цінах оригінальних.

Виданя

Руского педаґоґічного Товариства.

у Львові, ул. сьв. Софії ч. 9а).

Образкові видания.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот. *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. *Забавки для дітий 80 с. *Нашим дітям ч. І. 80 с. *Нашим дітям ч. II. 80 с. *Діточі вигадки ч. І. 60 с. *Діточі вигадки ч. II. 60 с. *Наші зьвірята 80 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., разом опр. 1 К. 30 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., разом опр. 2 К. 90 с. *Байки Брянчанінова 30 с. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Мірон: Пригоди Дон Кіхота (друге видане) 80 с., опр. 1 К. 10 с. *Байки братів Ґрімів 50 с. Дітвора 1 кор. Зьвірята домашні 80 с. Приятелї дітий 1 кор. 20 с. Ах яке хороше 2 кор. Для розривки 1 кор. 20 сот. *Ґете-Франко: Лис Микита (трете цїлком змінене видане) 1 кор., опр. 1 кор. 30 сот.

Видана без образків.

*Молитвенник народний 30 сот., в полотно оправлений по 40 сот. **Др. А. Кельнер:** Коротка історня педаґоґії 60 с. ***Китиця желань** 2. розширене видане 40 с. ***Читанка** ч. І., III., IV. опр. по 40, без оправи по 20 с. ***Ів. Левицкий:** Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич:** Записки школяря 40 сот. ***Тарас Шевченко:** Кобзар для дітий 30 с. **Гордієнко:** Картагинці і Римляни 20 с. ***Юлій Верне:** Подорож довкола землї 1. Кор. 20 с., опр. 1 кор. 50 с. **Др. Мих. Пачовский:** Замітки до науки рускої мови 60 с., Билини і думи 20 с. **Дзвінок** з р. 1894 4 К. **Др. Мандибур:** Олімпія 40 с. **Віра Лебедова:** Гостинець дітям 50 с. ***Василь В-р.** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с. ***Мальота:** Без родини 80 с., опр. 1 К. 10 с. ***А. Глодзіньский:** Огород шкільний 1 К. 20 с. **Сальо:** Непос, учебник для III кляси ґімназ. 1 К. 30 с. **Kokurewicz Józef:** Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 60 c. ***А. К.:** Робінзон неілюстрований 20 с. **О. Нижанковский:** Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Дніпрової Чайки:** Коза дереза 50 с. **Мапа** етнографічна Руси-України 40 с. **Барановский:** Приписи до іспитів 40 с. **Дзвінок** з р. 1895, 1897–1900 по 4 К. **Вол. Шухевич:** Від Бескида до Андів 20 с. ***Ів. Франко:** Абу Каземові Капцї 40 с. **Дзвінок** з р. 1901 6 К. **Остап Макарушка:** Короткий огляд руско-укр. письменьства 30 с. ***Т. Шевченко:** Кобзар 2 К., опр. 2 К. 40 с., в пол. 2 К. 70 с. ***Ів. Франко:** Коли ще зьвірі говорили, казки для дітий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Віра Лебедова:** Малі герої 50 с., опр. 70 с. ***Ів. Спілка:** На чужині 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка:** Дарунок для дітий 40 с., опр. 60 с. ***Оповіданя** для дітий 40 с., опр. 54 с. ***Мих. Коцюбиньский:** Оповіданя 40 с., опр. 54 с. ***Олекса Катренко:** Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Василь В-р:** Подорож до краю Ліліпутів 50 с., опр. 64 с. ***Л. Кримский:** Переклади 40 с., опр. 54 с. **Картки** з історії Руси-України. 40 с. ***Д. Н. Мамина-Сибіряка:** Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. ***А. Пушкін:** Байки 30 с. ***Марко Вовчок:** оповіданя І. часть 30 с.; опр. 44 с. ***Марта Борецка:** істор. оповід. 40 с., опр. 60 с. ***Ковалів Стефан:** На прічках, оповід. 30 сот., опр. 44 сот. ***Др. Мих. Пачовский:** Народні Думи з поясненями, І. ч. 40 с., опр. 60 сот. ***Гр. Л. Толстой:** Казки 40 с., опр. 54 с. ***Поеми О. Кониського:** 30 с., опр. 44 с. *Покарана Лож, комедийка Кучальской 20 с., опр. 34 с. **Оповіданя М. Вовчка.** II. ч. Інститутка 40 с., опр. 60 с. *Дивні пригоди Комаха Санґвіна, І. част. 40 с., опр. 70 с. *Перша китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с. ***Малий** сьпіваник 20 сот. ***Клявдия Лукашевич:** Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с., опр. 30 сот. *Друга китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с., обі опр. 54 с. **Шекспір** в повістках 30 с., опр. 60 с. **Дві могилї**, Королевского 18 с., опр. 32 с. Анґлійскі казки, 24 с., опр. 38 с. ***Леоніда Глібова:** Байки 10 с. ***В. Чайченко:** Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с., Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **Дніпрової Чайки**, Казка про сонце та его сина; Писанка по 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 2 К. з р. 1901 по 4 Кор.

Книжки, назначені **зьвіздкою**, *апробоване Радою шкільною* на нагороди пильности до шкіл народних, Інститутка і Шекспір в повістках до шкіл виділових, а „Огород шкільний“ поручений до бібліотек шкільних.

Замовляти можна в товаристві педаґоґічнім у Львові ул. сьв. Софії ч. 9 а, в книгарні Наукового Товариства імени Шевченка, ул. Чарнецкого ч. 26. і в книгарні Інституту Ставропигійского ул. Руска ч. 3.

Хто купує книжки на суму 10 К і висше в самім товаристві, дістає 10% рабату. Видання ілюстровані ч. 96—100 продає ся без рабату. Книжки висилає ся за готівку або за посліплатою.

При замовленях треба дочислити оплату почтову

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом І. Недопада — (Телефона ч. 527).